

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Finland först i Europa med 4G-mobilkommunikationsnät – färre får snabbare anslutning anser fiberkabelförespråkaren Husberg
  - Reformeringen av regionförvaltningen till riksdagen
  - ”Alarmrapporter om klimatet vilar vetenskapligt på vag grund” – rapport från klimatdebatten i Borgå
  - Landsbygdsprogrammet går för halv maskin – ohållbart läge för byaverksamheten och Leader-grupperna
  - ”Oavgjort i professorsmatchen” om medborgarinflytande och närdemokrati
  - Läs även detta: **Interreg-projektet Green Islands skall jobba för mindre utsläpp i små ö-samhällen *Österbottnisk byarevykavalkad i Stockholm *Ansökan till landsbygdsstudier vid universitetsnätverket Rural Studies senast 9.5 *Seminarium om Botnia-Atlantica-programmet i Vasa behandlar nationell medfinansiering*
-

FINLAND FÖRST I EUROPA MED 4G-MOBILKOMMUNIKATIONSNET – FÄRRE FÅR SNABBARE ANSLUTNING ANSER FIBERKABELFÖRESPRÅKAREN HUSBERG

TeliaSonera, Elisa och DNA har beviljats tilläggsfrekvenser som ger företagen en möjlighet att börja bygga den fjärde generationens (4G) mobilkommunikationsnät, där frekvenserna ligger inom 1800 Megahertz-området, ett område som nu endast GSM- och 3G- eller UMTS-teknologin fått använda. Därmed är Finland det första landet i Europa som tillåter användning av 4G LTE-teknologi på så här låga frekvenser, vilket gör det möjligt att till lägre byggnadskostnader få snabba 4G-nät med en betydligt bättre geografisk täckning än man når med de allmänt använda 2600 Megahertz-näten, som kräver avsevärt fler stödstationer. Enligt kommunikationsminister Suvi Lindén kan man i och med beslutet förbättra tillgängligheten till snabba trådlösa nätförbindelser i hela landet, också utanför tätorterna. Hon hoppas att telebolagen småningom börjar bereda sig på att också ta i bruk 4G-teknologi, även om den huvudsakliga tyngdpunkten i dagens byggande ännu ligger på 3G-teknologin. Beslutet gör det möjligt att utveckla 4G-nät redan nu, emedan 3G-näten ännu är den förhärskande teknologin. Kommersiellt bruk av LTE, som till sin utgångspunkt anses vara kompatibel med de nuvarande 3G-näten, kan emellertid inledas i Europa redan under åren 2009-2010. Enligt kommunikationsminister Lindén är det därför nödvändigt att ge telebolagen en möjlighet att ta i bruk den nya teknologin i Finland med en snabb tidtabell. *Uppgifterna är från ett av kommunikationsministeriets pressmeddelanden den 24 april och finns under webbadressen <http://www.lvm.fi/web/sv/pressmeddelande/view/867785>.*

Fiberkabelförespråkaren Nisse Husberg ger här en kommentar till pressmeddelandet: ”Kort sagt betyder det bara att färre får snabbare anslutningar. Om nu 100 hushåll får 1 Mbit/s, så får 1 hushåll 100 Mbit/s. I praktiken blir det en viss förbättring i början, men då trafiken ökar, så är vi inne på bristlinjen igen, d.v.s. just 100:1 eller 1:100. Men visst är det bra med LTE-teknik. Även om det inte löser problemet med kapacitet. Som med all DELAD anslutning så

får de första i början 100 Mbit/s, men då anslutningarnas antal och trafiken ökar, så minskar allas kapacitet tills den är nere i mycket låga siffror. Ifråga om s.k. mobilt "bred" band, så kan man redan nu hamna ner på nivåer som är sämre än gamla telefonmodem vid trafiktopparna, d.v.s. ett tiotal Kbit/s. Problemet kan lätt lösas TEKNISKT genom att bygga fler basstationer, men det är dyrt och kommer knappast att göras på landsbygden. Så det blir en kortvarig fröjd för oss. Förresten är 1800 MHz inte SÅ låg frekvens. Hela digital-TV:n kördes igenom för att de skulle få frekvensband för mobilerna. Frekvensband är en bristvara som alla slåss om med alla medel. Shannons teorem är en omutlig naturlag: Över ett visst frekvensband kan man bara sända en viss mängd information, punkt slut. Alla politiker borde få en snabbkurs i Shannons teorem, så de inte går omkring och hoppas på helt omöjliga uppfinningar som skall lösa problemen lätt och billigt. Det går bara inte. Fortfarande och i all framtid måste frekvensbanden återanvändas för att räcka till. Det går genom att bygga massor av små basstationer (som kopplas ihop med fiber) eller så drar man fiber direkt hem till alla hushåll, vilket är det bästa och billigaste. En fiberanslutning kostar kring 2000 euro, medan en basstation kan komma upp i 50000-100000 euro med mast och allt. Men kom ihåg att operatörerna lever på att sälja brist. Så länge det finns brist på kapacitet, så kan de hålla höga priser. Därför kommer de ALDRIG att bygga stor kapacitet, utom små andelslag som Lovisa Telefon. Statens politik är i det hänseendet enbart önsketänkande (att 95 procent skall få kommersiell fiber ...)."

REFORMERINGEN AV REGIONFÖRVALTNINGEN TILL RIKSDAGEN

Statsrådet godkände 23.4 innehållet i lagstiftningshelheten som gäller reformeringen av regionförvaltningen (ALKU). Syftet är att skapa en lagstiftningsmässig grund för de nya statliga regionförvaltningsmyndigheternas verksamhet. Lagarna avses träda i kraft 1.1.2010. Regeringens proposition var ämnad att avlätas till riksdagen vid presidentföredragningen 24.4. Enligt regeringens proposition kommer de nya förvaltningsöverskridande myndigheterna att vara antingen regionförvaltningsverk eller närings-, trafik- och miljöcentraler, till vilka man koncentrerar uppgifterna från de nuvarande sex statliga regionförvaltningsmyndigheterna, d.v.s. länsstyrelserna, arbets- och näringscentralerna, regionala miljöcentralerna, miljötillståndsverken, vägdistriktet och arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyråer. Propositionen stärker även landskapsförbundens roll och utökar deras uppgifter vid regionutvecklingsarbetet, samt främjar samarbetet mellan statens regionförvaltning och landskapsförbunden. Målet med reformen är att åstadkomma en effektiv, resultatgivande, medborgar- och kundtillvänd regionförvaltning. Propositionen inkluderar vissa bestämmelser som syftar till att trygga de språkliga rättigheterna och att garantera, att medborgarna även i framtiden har tillgång till administrativ service på båda nationalspråken, samt på samiska. *Läs mer i finansministeriets pressmeddelande på adress http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090423Lagsti/name.jsp.*

"ALARMRAPPORTER OM KLIMATET VILAR VETENSKAPLIGT PÅ VAG GRUND" – RAPPORT FRÅN KLIMATDEBATTEN I BORGÅ

En tyvärr relativt fåtalig skara åhörare (15-tal personer) fick senaste veckas tisdag (21.4) på kulturhuset Grand i Borgå en verklig järndos kunskap i klimatfrågan. De inbjudna föredragshållarna, professor emeritus Folke Stenman, FD Johan Silén och tidigare överdirektören Pentti Mälkki, hör alla till vår absoluta topp när det gäller kunskaper på det synnerligen komplicerade klimatområdet, vilket enligt dem minsann inte kan sägas om den grupp av mer eller mindre självutnämnda "experter", som nu vägleder inte bara Finlands klimatpolitik utan också motsvarande i många andra länder. Både Johan Silén, som arbetar vid Meteorologiska institutionen och har stor erfarenhet av bl.a. rymdforskning, och Pentti

Mälkki som varit chef för det numera (och skandalöst) nedlagda Havsforskningsinstitutet, visade övertygande och lågmält, samt med ett stort antal olika statistiska kurvor, att de alarmrapporter man på sistone lagt fram inom ramen för IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), d.v.s. den internationella klimatpanelen, vilar på svag grund rent vetenskapligt. Emeritusprofessorn i fysik, Folke Stenman, var mera rakt på sak och tvekade inte att komma med åtskilliga syrliga kommentarer angående sättet, på vilket man både hos oss och på annat håll byggt upp en klimathysteri som saknar vetenskaplig grund. Därmed inte sagt att inte miljöproblemen på många plan skulle vara allvarliga, men det sätt på vilket man nu gör politik av t.ex. utsläppshandeln, tvekade Stenman inte att jämföra med medeltidens avlatshandel (att kunna köpa sig fri från sina synder), och de s.k. miljöexperterna som det nya prästerskapet. Debatten blev synnerligen livlig och svaret på den sista publikfrågan stämde alla till eftertanke: Kan man i den klimathysteri som växer fram se konturerna av en ny rörelse med rentav fascistiska drag? Svaret var obetingat jakande, av alla tre panellisterna. Klimatdebatten leddes kunnigt och engagerat av redaktör Geo Stenius. *Mycket kort om debatten i Borgå finns kommenterat (från 22.4) på YLE:s Internytt under webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=156338>.*

Repris av debatten blir det i Lovisanejdens högstadium i Lovisa 12.5 kl. 18.30-21 med kaffe från kl. 18. Panellisterna är desamma, men dessutom medverkar utvecklings- och kommunikationschefen vid Fortum i Lovisa, Peter Tuominen, samt elever och lärare från högstadiet och gymnasiet i Lovisa, vilka arbetar med energi- och miljöfrågor. Arrangörer är Forum Östra Nyland (FÖN), Borgå folkakademi och Östra Nylands Byar rf. Infot om kommande diskussionstillfälle i Lovisa finns på FÖN:s webbsida under adressen http://www.fon.fi/categories.asp?document_id=2134&cat_id=1788. För mer info (här på engelska) om IPCC se deras hemsida under webbadress <http://www.ipcc.ch/about/index.htm>.

LANDSBYGDSPROGRAMMET GÅR FÖR HALV MASKIN – OHÅLLBART LÄGE FÖR BYAVERKSAMHETEN OCH LEADER-GRUPPERNA

Styrelsen för Suomen Kylätoiminta (SYTY) ry – Byaverksamhet i Finland rf vädjar till jord- och skogsbruksministeriet och Landsbyggsverket att landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland kommer snabbt igång med full styrka. Programperioden började redan för två år sedan, men finansieringen och förverkligandet av projekten är fortfarande inte i full gång. Fördröjandet har orsakat byaverksamheten och Leader-grupperna ett ohållbart läge. På grund av Leader-gruppernas, TE-centralernas och Landsbyggsverkets motstridiga råd, kan sökanden för ett projekt få ränna många gånger. Erhållandet av beslut räcker alldeles för länge. Projektsökanden vågar inte heller förverkliga projekt på egen hand, då man inte säkert vet om ett projekt blir godkänt. Det osäkra läget har redan förorsakat djup frustration, utbrändhet, insjuknanden och till och med personliga tragedier inom landsbygdsutvecklarnas kretsar. I ställningstagandet från SYTY:s styrelse och tillställningen Kylätoiminnan neuvottelupäivät (byarnas rådslag) konstateras att det inte är fråga om dåligt med projektidéer. Tvärtom, inom byverksamheten är påfrestningen stor för att få de anslagna medlen att omsättas i praktiken. Det stora bekymret på fältet är ändå, att många bra och behövliga idéer nu inte blir förverkligade. Dessutom hyser byaaktörerna oro över att projektplanernas utbetalning nuförtiden grundar sig enbart på en jämförelse mellan planen och bokföringen. Verksamhetens innehåll glöms bort, medan uppfyllandet av förvaltningens krav blir viktigare. En höjning av projektstödens undre gräns bekymrar även SYTY:s styrelse, eftersom många mindre byaprojekt då hotas att inte bli genomförda. *Uppgifterna (på finska) är från SYTY:s hemsida under adressen <http://www.kylatoiminta.fi/maaseutuplus/body0=3888>.*

”OAVGJORT I PROFESSORMATCHEN” OM MEDBORGARINFLYTANDE OCH

NÄRDEMOKRATI

Professorerna Hannu Katajamäki och Eero Uusitalo inspirerade åhörarna till diskussion om vilka medel som är bäst för att förverkliga medborgarinflytande och närdemokrati på lokal nivå vid ett diskussionstillfälle den 22 april i Seinäjoki stadshus. Katajamäki är för kommunalnämnd, medan Uusitalo efterlyser ett nära samarbete mellan byarna och kommunerna. Professorerna var ovanligt eniga om målen. Skillnaden ligger i det lokala förvaltningssättet. Enligt Katajamäki beaktar man inte mångfalden i en stor kommun. Man tänker bara att alla är stadsbor. Katajamäki anser att de nämnder som redan inrättats i storkommunerna är otillräckliga. Verksamhetsmodellerna är svaga och nämnderna kan ses närmast som remissinstanser. Enligt Katajamäki skapar kommunalnämnden ett verkligt medel för kommuninvånarna att påverka. Han förundras över att modellen inte har prövats mer. Orsaken är den, att den är för bra. Det är en svår sits för kommunpolitikerna. I en kommunalnämnd delegeras den verkliga makten åt byaaktörerna. Eero Uusitalo vill å sin sida ha ett fast avtalsförfarande mellan byarna och kommunerna, vilket han ser som ett medel för direkt demokrati. I den här modellen är bya- och hembygdsråd eller en delegation motpart till kommunen. Ett byaombud är den som föredrar ärendena med kommunen. Till närdemokratin hör bl.a., att man har en byaplan i alla byar. Enligt Uusitalo skulle kommunen ge pengar till partnerskapet. Det kunde vara t.ex. fem procent av kommunens budget. Då man har ett avtal och pengar, har byborna en större möjlighet att påverka saker. Den centrala skillnaden mellan modellerna är, att i Katajamäkis modell inrättas kommunalnämnderna under kommunens ledning, medan valet av de lokala aktörerna till ett gemensamt organ i Uusitalos modell utgår ifrån medborgarna. Man väljer inte bland de ”överblivna” från kommunalvalet, utan bland medborgaraktivister. Med hjälp av den lokala verksamheten kan man se, vad som händer i olika delar av kommunen. Kommunens utvecklingsarbete utgår ifrån behoven. Enligt Uusitalo är inte Katajamäkis modell med en kommunalnämnd en modell för direkt demokrati. Katajamäki å sin sida menar, att de har överraskande få meningsskiljaktigheter. Även i kommunalnämndmodellen har byborna den verkliga makten. Publiken kunde även kommentera debatten och ansåg att det slutade oavgjort mellan debattörerna. *Läs mer (på finska) på Byaverksamhet i Finland rf:s hemsida under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/maaseutuplus/body0=3898>. Se även text på Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) webbsida som finns på adressen http://www.maaseutupoliikka.fi/tiedotus/uutiset/proffat_puhuvat_verkossa.html. Som arrangörer för diskussionstillfället Proffat puhuvat asukasvaikuttamisesta ja lähidemokratiasta fungerade YTR, Seinäjoki stad och Leader-grupperna från Södra Österbotten med Heikki Kukkonen, styrelseordförande i Finlands Hembygdsförbund, som konferencier och domare, medan regionens egen taltur sköttes av Jorma Kivimäki, ordförande för Ylistaros invånarnämnd.*

LÄS ÄVEN DETTA

Interreg-projektet Green Islands skall jobba för mindre utsläpp i små ö-samhällen

Verksamhetsledaren för Finlands öar rf – Suomen saaret ry (FÖSS) Kristin Mattsson har varit i Sverige för att diskutera en gemensam Interreg-ansökan med Sverige, Estland och Åland. En förstudie kring miljöfrågor i ö-samhällen görs nu av Lennart Andersson på Skärgårdarnas Riksförbund (SRF) med anslag från Östersjöenheten vid Sida. Studien, som skall vara klar i juni 2009, kommer att leda till en ansökan till Interreg som skickas in i oktober 2009 med start under år 2010, och som FÖSS alltså utför tillsammans med Åland, Estland och Sverige. Avsikten med projektet *Green Islands* är att minska utsläpp från avlopp (alla sopor ska tas om hand på ön), samt vidta energibesparande åtgärder. En inventering skall göras, vad gäller energiförbrukning – företag, fastigheter, jordbruk, bilar, traktorer, båtmotorer och mopeder.

Målsättningen är att undersöka hur vatten- och avloppsfrågor, sophantering, samt lokal energihushållning kan utvecklas i små ö-samhällen. Detta är tänkt som ett flerårigt projekt med Sverige som ledande part. *Uppgifterna är från årets andra nyhetsbrev från FÖSS, vilket finns under webbadressen <http://www.foss.fi/finlands-oar/meddelanden/2009-04-14/>.*

Österbottnisk byarevykavalkad i Stockholm

Representanter från fyra österbottniska revyer bjuder den 2 maj på en ca två timmar revykavalkad i Kulturhuset i Upplands Väsby. Byarevyn består av fem föreningar i Oravais, samt Taklax, Närpes och Brahegårdens revy i Kristinestad. Förutom revygången medverkar orkestern Kurt Gertrudz från Småbönders revy. Revyframträdandet sker i samband med Svenska Österbottens Byars/Aktion Österbotten rf:s *Ödeskonferens 2009* den 1-4 maj. Bykonferensen ordnas som resa till Stockholm och tanken med *Ödeskonferensen* är alltså att man skall spela revy och kunna vara med på inledningen av finsk-svenska veckan på Skansen 3-10.5 (<http://www.skansen.se/>), då en massa aktiviteter med anledning av Märkesåret 1809 kommer att äga rum. *Uppgifterna är från tidningen Syd-Österbotten (28.4) och Svenska Österbottens Byars webbsida under adressen <http://www.byar.fi/>.*

Ansökan till landsbygdsstudier vid universitetsnätverket Rural Studies senast 9.5

Bland vårens sökanden till universitetsnätverket Rural Studies väljs 20-25 studeranden, samt studeranden för fortsatta studier. Den sökanden bör ha studierätt för grund- eller påbyggnadsexamen i något av de universitet som samarbetar. Man kan ta del av ämnes- och fördjupade studier i vilket som helst av nätverkets universitet. Studiekurserna ordnas enligt läroplanen, såvida tillräckliga resurser fås. Studierna tar normalt två år och utförs till största delen som nätverksstudier, men även intensiva närstudier ingår. I valet av studeranden betonas motivation, aktivitet (avklarade studiepoäng/närvarotermin), samt intresse för landsbygdsforskning och -utveckling. Direktionen för Rural Studies tar ut de studeranden på sitt möte i maj. *För mer uppgifter och ansökningsblankett (ansökan senast 9.5) se Rural Studies' webbsida (på finska och engelska) under adressen <http://www.ruralstudies.fi/>. Rural Studies' tvärvetenskapliga landsbygdsstudier ökar de studerandenas know how att varsebliva, analysera och lösa problem som hör till landsbygdens utveckling och forskning på ett hållbart sätt. Landsbygdsstudierna skapar förutsättningar att förstå grunderna och de bredare sammanhangen i de socio-ekonomiska förändringar som påverkar landsbygden. I nätverket ingår följande universitet: Helsingfors universitet, Åbo universitet, Tammerfors universitet, Jyväskylä universitet, Joensuu universitet, Kuopio universitet, Vasa universitet, Åbo Akademi i Vasa, Uleåborgs universitet och Lapplands universitet.*

Seminarium om Botnia-Atlantica-programmet i Vasa behandlar nationell medfinansiering

Den 7 maj kl. 12-16 hålls ett seminarium i Vasa på Radisson SAS Royal Hotel, där deltagarna har möjlighet att ställa frågor om Botnia-Atlantica-programmet. Under seminariet går man särskilt in på de förändrade förutsättningarna för att få projektfinsiering. Programmet uppgörs på basen av de anmäldas frågor, vilka sänds in vid anmälan. *Anmälan görs elektroniskt senast 4.5 via länk från <http://www.obotnia.fi/sv/document.aspx?docID=5347>. Uppgifterna är bl.a. från Österbottens förbunds Nyhetsposten ~ Uutisposti nr 5-2009 som snart finns som länk på <http://www.obotnia.fi/sv/document.aspx?docID=5347&TocID=51>. Botnia-Atlantica-programmet för gränsöverskridande samarbete omfattar delar av Finland, Sverige och Norge. Det egentliga programområdet i Finland omfattar Österbotten och landskommunerna i Mellersta Österbotten, samt Satakunda. Sverige deltar med Västerbottens och Västernorrlands län samt Nordanstigs kommun, medan Norge har med Nordlands fylke. Sydösterbottens landskommun i Finland och Gävleborgs län i Sverige deltar som s.k.*

angränsande områden. Programmet möjliggör en finansiering av projekt under följande teman: miljö, trafik, samhörighet, kompetens, näringsliv och samhälle. Programmets mål är att stärka samarbetets strukturer och tillväxt inom sitt programområde under åren 2007-2013.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
